

вправи на гімнастичній стінці та різні види ходьби. Основну увагу приділяють спеціальним фізичним вправам на розвиток сили, швидкості, витривалості і координації. Також рекомендують вправи що підсилюють опороздатність кінцівок, відновлюють повноцінний механізм ходьби. У випадках інвалідизації у цей період удосконалюють рухові компенсації, формують нові рухові навички.

Після травм і операцій протягом усього періоду фізичної реабілітації при відсутності протипоказань для підсилення ефекту фізичної реабілітації вже з першої – другої доби призначають лікувальний масаж.

Фізіотерапію після травм і операцій застосовують з метою профілактики і лікування на всіх етапах реабілітації. Використання певних методів залежить від завдань, що ставлять перед фізіотерапією, виходячи з характеру захворювання і обсягу оперативного втручання, загального стану хворого, фаз утворення кісткового мозоля. Лікувальна дія фізичних чинників на організм після травми і операцій проявляється у вигляді нервово-рефлекторного і гуморального механізмів [3].

ВИСНОВКИ

1. Фізична реабілітація є комплексним методом лікування, де провідну роль відіграє лікувальна фізична культура.

2. Використання індивідуального підходу при обстеженні та складанні програми з фізичної реабілітації дозволяє більш адекватно впливати на протікання захворювання і скоротити термін лікування.

3. Комплексне поєднання пасивної і активної рухової активності, як засобів фізичної реабілітації, дозволяє попередити супутні захворювання, ускладнення травми, в значній мірі скоротити загальний термін лікування та час перебування хворого в стаціонарі.

Література

1. Козлова Л.В., Козлов С.А., Селенко Л.А. Основи реабілітацій: Для медколеджей.-РнД. Феникс, 2003.-475 с.
2. Лечебная физическая культура: Учеб. Для ин-тов физ. Культ./ Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-271с.
3. Мухін В.Н., Магльований А.В., Магльована Г.П. Основи фізичної реабілітації.-Л.:1999.-120с.
4. Мухін В.М. Фізична реабілітація.-К.: Олімпійська література, 2000.-424с.
5. Олекса А.П. Травматологія Підруч. для лікарів-травматологів та ортопедів і хірургів. Л.:Афіша, 1996.-408с.
6. Окамота Г. Основи фізичної реабілітації / Перекл. з англ.- Л.: Галицька видавнича спілка, 2002.-294с.

І.Б. ШЕВЧУК

ДО ПИТАННЯ ВПЛИВУ РИНКУ ПОСЛУГ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

В статті розглядаються особливості впливу розвитку ринку послуг в сфері охорони здоров'я на формування та збереження здоров'я населення.

В статтє рассматриваются особенности влияния развития рынка услуг в сфере здравоохранения на формирование и сохранение здоровья населения.

Features of Influence of Development of the Market of Services in Sphere of Public Health Services on Formation and Preservation of Health of the Population are Considered in the Article.

На сьогоднішній день проблема збереження та покращення здоров'я населення віднесена до кола глобальних проблем людства. У 2003 році Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) опублікувала "Доповідь про стан охорони здоров'я в світі, 2003 р.: формування майбутнього" [1], в якій приводиться аналіз стримування міжнародного спалаху важкого гострого респіраторного синдрому в 2003 р. У доповіді також акцентується увага на розповсюдженні ВІЛ-епідемії в масштабах всього світу. Так, за оцінками ВОЗ, найстрімкішим воно є в Європейському регіоні. У період з 1995 по 2003рр. число знов зареєстрованих Віл-інфікованих подвоїлося в Західній Європі (майже до 170 000 чоловік), а в Центральній і Східній Європі і країнах колишнього Радянського

Союзу воно зросло з 27 000 до 320 000 чоловік. На даний момент в Європейському регіоні проживає близько 1,7 млн. Віл-інфікованих.

У доповіді ВООЗ про стан охорони здоров'я в світі за 2004 рік [2] зазначається, що в цілому світі ВІЛ/СНІДом хворіють 34-46 млн. чоловік, з яких 2/3 проживають в Африці і 1/5 в Азії. При цьому в 2003 році 3 млн. чоловік померло і 5 млн. інфіковано з цим збудником.

Щодо України, то стан здоров'я її населення є гіршим, ніж в середньому в цілому світі. Сьогодні тривалість життя українців одна з найменших у Європі: 62,6 року – у чоловіків, 74,1 року – у жінок. Майже 15 мільйонів українців взагалі не мають доступу до медичного обслуговування, адже більше як у 9 тис. сіл немає аптек, амбулаторій та фельдшерсько-акушерських пунктів. Зазначимо, що наявність аптек в населеному пункті ще не означає, що його населення може якісно полікуватися, оскільки за даними МОЗ України, 70% медикаментів у них є фальсифікованими [3].

За останні роки в Україні захворюваність на серцево-судинну патологію збільшилася в 1,9 рази, онкологічну патологію — на 18%, бронхіальну астму — на 35,2%, цукровий діабет — на 10,1%. Сьогодні кожен п'ятий українець хворіє на артеріальну гіпертензію. Зростає захворюваність і смертність від раку. З кожним роком збільшується кількість вперше зареєстрованих випадків захворювань (табл. 1, рис. 1.).

Як бачимо, проблема збереження здоров'я населення України є гострою і актуальною в наш час. Тому потрібно проводити ґрунтовні дослідження стану здоров'я людини і його складників та суспільного здоров'я, шукати нові шляхи і фактори його поліпшення, адже рівень медичної та медикаментозної допомоги, яка сьогодні надається в Україні, не сприяє можливості мати здорову націю в майбутньому.

У 2005 році на Всеукраїнському форумі керівників закладів, установ та органів охорони здоров'я “Стратегія розвитку охорони здоров'я України в нових умовах демократизації суспільства” провідними фахівцями було зазначено, що найбільшою проблемою системи охорони здоров'я в Україні є принципи її функціонування, оскільки механізми її фінансування не можуть забезпечити якісного лікування та профілактики захворювань. Для вирішення цього питання запропоновано змінити ідеологію охорони здоров'я відповідно до ринкових реалій нашого життя [3].

Як бачимо, сьогодні на всіх рівнях порушується питання розвитку ринкових відносин у всіх галузях господарювання, а також вивчається їх вплив на життєдіяльність людини. Тому метою даної публікації є спроба показати, що ринок послуг в сфері охорони здоров'я виступає як один з факторів формування здоров'я населення, а особливості його розвитку суттєво можуть вплинути на покращення стану здоров'я в Україні.

Таблиця 1

Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань (тис.)

	Всього	у тому числі:							
		новоутворення	хвороби нервової системи*	хвороби системи кровообігу	хвороби органів дихання	хвороби шкіри та підшкірної клітковини	хвороби кістково-язової системи і сполучної тканини	уроджені аномалії, деформації та хромосомні порушення	травми, отруєння та наслідки дії зовнішніх причин
1996	30169	335	3067	1412	13221	2090	1431	50	2603
1997	31158	348	3104	1497	14129	2051	1476	53	2484
1998	31974	372	3331	1690	13877	2122	1600	59	2465
1999	32959	382	767	1950	14485	2037	1548	61	2401
2000	33471	382	748	2338	14639	1996	1571	62	2339
2001	33192	394	745	2384	14213	2008	1593	59	2339
2002	32233	382	748	2370	13372	1950	1598	57	2244
2003	32585	395	751	2386	13835	1915	1572	54	2297

* Згідно з МКХ-10, починаючи з 1999 р., з класу хвороб нервової системи і органів чуття вилучені і сформовані в окремі класи хвороби ока та його додаткового апарату і хвороби вуха та соскоподібного відростка.

Джерело: Державний комітет статистики України - <http://www.ukrstat.gov.ua>.

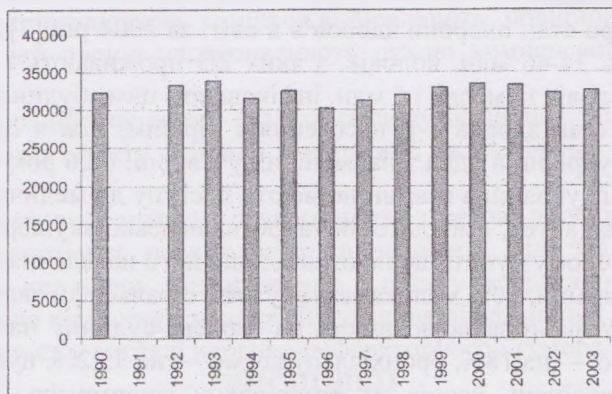

Рис. 1. Динаміка вперше зареєстрованих випадків захворювань

Зазначимо, що населення України ще недостатньо проінформоване про різновид медичних послуг, які надаються як у державних, так і у приватних медичних закладах, а також про наявність у них сучасної медичної апаратури, яка швидко і якісно дасть змогу встановити правильний діагноз. На сьогоднішній день платні медичні послуги надаються не лише у приватних медичних закладах, а й у госпрозрахункових відділеннях державних медичних установ, наприклад, госпрозрахункове відділення Львівського перинатального центру, Львівський обласний діагностичний центр. Знаючи ціни на медичні послуги, які надаються у цих закладах, можна зорієнтуватися скільки неофіційно коштуватиме лікування у державних медичних закладах. На жаль, необізнаність пересічного громадянина у вартості медичних послуг може призвести до небажаних наслідків для здоров'я пацієнта.

Вагоме значення у формуванні здоров'я населення належить он-лайн консультаціям в універсальній інформаційній мережі Internet. Такі медичні консультації можна отримати на Internet-сторінках медичних закладів (табл. 2). Тут розглядаються питання діагностування хвороби по симптомах її прояву, а також доцільність вживання тих чи інших препаратів при даному захворюванні. Швидке встановлення діагнозу таким способом є попереднім. Його ні в якому разі не можна розглядати як остаточне. Але, встановлення діагнозу саме таким способом дасть змогу хворому вчасно звернутися до потрібного спеціаліста, що в свою чергу у певних випадках захворювань сприятиме попередженню небажаних ускладнень хвороби.

Слід зазначити, що такий вид консультації дає змогу отримати ґрунтовну відповідь на своє питання одночасно у різних спеціалістів не лише України, а й цілого світу (табл. 2).

Таблиця 2

Медичні on-line-консультації в універсальній інформаційній мережі Internet

№ п/п	Назва	Опис	Web-сайт
1.	Медгородок	Служба медичних консультацій	http://www.medgorodok.kiev.ua/index.php
2.	Стоматологія On-Line	Інформація для пацієнтів та лікарів	http://l21.kiev.ua/u/1744.html
3.	Віртуальна жіноча консультація	On-line консультація	http://www.kosmetichka.ru/consult/19/
4.	Консультативна служба медико-генетичного центру	Консультації з функціональної діагностики, консультації	http://www.genetics.org.ua/about/consult/index.htm
5.	Український офтальмологічний портал	Консультації провідних офтальмологів України	http://www.vision-ua.com/consult/index.php
6.	Український портал LikarInfo	Безкоштовні анонімні консультації.	http://www.likar.info/consult/?doctor=0&span=36
7.	Діагноз.Ру	Сервер медичної on-line-діагностики	http://l21.kiev.ua/u/99.html

8.	СК "Сан-Лайф"	Консультації лікарів різних профілів.	http://www.sunlife.com.ua
9.	Центр діагностики та лікування хронічних інфекцій.	Відповіді на питання дають лікарі клініки "Vitacell".	http://www.vitacell.com.ua
10.	ЛДЦ "Піраміда"	Кваліфіковані відповіді на запитання.	http://piramida.rv.ua
11.	Мамологічний центр ОКБ м. Одеса	Дистанційне спілкування з лікарями через Internet.	http://mammolog.narod.ru/
12.	Медичний центр "Елегія"	Он-лайн консультація	http://www.eledia.sumy.ua
13.	Центр "Ембріотек"	Он-лайн консультація	http://embryotech.com.ua

Паралельно з он-лайн консультаціями для населення представлена можливість записатися на прийом до лікаря через всесвітню мережу Internet. Така послуга передбачає попередній запис на огляд до спеціаліста не лише місцевих, а й іногородніх жителів України. Сьогодні такі послуги надають наступні клініки: Лікувально-консультативний центр "Андрос-Мукос" (м.Київ), Інститут вертебології та реабілітації (м. Київ), Клініка надточної офтальмології "Новий зір" (м. Київ, м. Хмельницький), Стоматологічне відділення Державної госпрозрахункової клініки (м. Одеса) та інші.

Слід зазначити, що медичне страхування, відіграє не меншу роль у вирішенні питання збереження і покращення стану здоров'я населення України. Воно передбачає особисте страхування громадян на випадок втрати здоров'я від хвороби або внаслідок нещасного випадку і застосовується з метою ефективного використання коштів на покриття витрат на медичне обслуговування страхувальників. При цьому, медична допомога надається в обсягах і на умовах, визначених чинним законодавством або правилами страхування (табл. 3). В основному населенню пропонуються такі медичні програми: невідкладна допомога, амбулаторно-поліклінічне обслуговування, стаціонарне лікування, стоматологічна допомога і спеціальні програми.

Таблиця 3

Програми добровільного медичного страхування

Програма	Особливості програми	Страхова сума ¹), грн.	Вартість програми ²), грн.
Амбулаторія	Медичні послуги програми: 1. Обстеження, встановлення діагнозу, контроль перебігу захворювання. 2. Дослідження для встановлення діагнозу. 3. Консультації вузьких спеціалістів. 4. Медикаментозне забезпечення. 5. Медичні процедури та маніпуляції. 6. Оформлення медичної документації.	від 5000 до 20000	від 200 до 550
Клініка	Медичні послуги програми: 1. Госпіталізація у відділення Клінік. 2. Обстеження, встановлення діагнозу, контроль перебігу захворювання. 3. Дослідження для встановлення діагнозу. 4. Консультації вузьких спеціалістів. 5. Медикаменти та витратні матеріали. 6. Медичні процедури та маніпуляції. 7. Оперативне лікування. 8. Повноцінне харчування. 9. Оформлення медичної документації.	від 10000 до 50000	від 200 до 800
Невідкладна медична допомога	Медичні послуги програми: 1. Виїзд бригади невідкладної меддопомоги. 2. Первинна консультація лікаря, встановлення попереднього діагнозу.	від 1000 до 5000	від 55 до 250

	3. Дослідження для встановлення діагнозу. 4. Медикаментозне забезпечення. 5. Медичні процедури та маніпуляції. 6. Одноразовий амбулаторний контроль медичного стану (після виклику). 7. Транспортування до лікарні.		
Комплексна медична допомога	Надання меддопомоги та послуг, передбачених програмами: 1. Амбулаторія 2. Клініка 3. Невідкладна медична та стоматологічна допомога.	від 20000 до 100000	від 450 до 1900

1) В межах даної суми може надаватись медична допомога.

2) Вартість кожної програми вказана з урахуванням знижки для корпоративних клієнтів.

Джерело: Українська екологічна страхова компанія - <http://www.ueic.com.ua/ukr/index.phtml>

На ціну страховки впливає той набір послуг, який вибирає для себе клієнт, і на сьогоднішній день середні ринкові ціни на комплексні медичні програми є такими [4]:

від \$200 *мінімальна комплексна програма* (прийнятний рівень обслуговування в державних лікувальних закладах).

від \$300 *середній рівень* (можливість включення стоматології та невідкладної допомоги комерційних клінік).

від \$500 *вищий рівень* (планове лікування в комерційних лікувальних установах).

від \$600 усі види послуг, передбачені в звичайних програмах, плюс діагностика й парамедичні послуги (фітолікування), доставка ліків, палати класу «люкс» тощо.

Комплексна медична програма передбачає страхування від більшості захворювань, за винятком хронічних захворювань, хвороб, що передаються статевим шляхом, ускладнень вагітності тощо.

Наголосимо, що страхова виплата частково або повністю може покрити витрати на лікування застрахованого у медичному закладі, а це сприяє швидшому зверненню хворого по допомогу до медиків, а не відкладанню її на довший час через нестачу коштів на лікування.

Новим явищем на ринку послуг є поява Internet-магазинів медичного спрямування, через які користувачі всесвітньої інформаційної мережі Internet можуть купити фармацевтичні та медичні препарати, медичне обладнання тощо (табл. 4).

Таблиця 4

Internet-магазини медичного спрямування в всесвітній інформаційній мережі Internet

№ п/п	Назва	Опис	Web-сайт
1.	Аптека № 450	Пошук і замовлення медикаментів.	http://www.apteka450.com.ua/Shop/Default.aspx
2.	Internet-магазин "Зимородок"	Медичні інструменти, засоби для дезінфекції і стерилізації.	http://www.zimorodok.com/
3.	"МЕДТЕХ Партнер"	Internet-магазин медичних товарів і обладнання.	http://mtpartner.ru/cgi-bin/view.cgi?rzm=about
4.	Internet-магазин "Ріпл"	Internet-магазин медичного обладнання.	http://www.reepl.ru
5.	Internet-магазин	Магазин медичних товарів.	http://www.bestmedisrael.com/magazin/maginstr/maginstr.htm

Слід звернути увагу на те, що поява таких магазинів значно спрощує процес придбання рідкісних медичних товарів не лише вітчизняного, а й закордонного виробника, дає змогу ознайомитися з наявним асортиментом медичної продукції на ринку і порівняти ціни на них різних виробників та постачальників.

Так, аналіз матеріалів анкетування 17200 суб'єктів підприємницької медичної, стоматологічної та фармацевтичної діяльності України [7], які надають приватну медичну допомогу населенню показав, що 3,8% установ цієї форми власності використовують у своїй роботі

обладнання, матеріали медичного призначення і витратні матеріали лише імпортного виробництва; 32,1% - імпортного і вітчизняного виробництва; 54,7% за відсутністю коштів – тільки вітчизняного виробництва. При цьому потреба в дрібних медичних виробках і витратних матеріалах на сьогодні складає 52-54 млн. грн. на рік.

Виходячи з усього вищесказаного, можна стверджувати, що роль розвитку ринку послуг в сфері охорони здоров'я відіграє велике значення у формуванні здоров'я населення. Інформованість громадян України про ціни на медичні послуги, використання медичних on-line-консультацій, запис на прийом до лікаря через всевітню мережу Internet, розвиток ринку медичного страхування та відвідування internet-магазинів, все це позитивно впливає на збереження і зміцнення здоров'я населення, оскільки пришвидшує і спрощує процес звернення людей по допомогу до лікаря.

Отже, чим більше люди знатимуть про стан ринку послуг в сфері охорони здоров'я і напрямки його розвитку, тим більше вони зможуть застосовувати ту інформацію для поліпшення індивідуального та суспільного здоров'я, що сприятиме поліпшенню здоров'я усієї нації.

Література.

1. Доповідь ВОЗ про стан охорони здоров'я в світі, 2003 рік: Формування майбутнього. - <http://www.who.int/whr/2003/en/Overview-ru.pdf>.
2. Доповідь ВОЗ про стан охорони здоров'я в світі, 2004 рік: Змінити хід історії. - http://www.who.int/whr/2004/en/overview_ru.pdf.
3. Оксана Квітка. Чому хворі? Бо бідні... – <http://gazeta.razom.org.ua/4print/?nId=1819>
4. Сергій Соловійов. Медстрах дорожчає – <http://www.kontrakty.com.Ua/show/ukr/article/3/0320041641.html>
5. Голяченко О.М., Голяченко А.О. Економіка Української Здравоохранни. - Вінниця.-1996.
6. Москаленко В. Діяльність галузі охорони здоров'я у 2000 році, завдання щодо подальшого її розвитку та поліпшення рівня здоров'я населення України. // Ваше здоров'я. - №8, 2001.
7. Руднев О.С. Суспільно-солідарна система охорони здоров'я – потужний механізм захисту вітчизняного виробника та створення умов розбудови нової, прозорої системи планування розробки, виробництва і впровадження у медичну практику виробів медичного призначення. - <http://www.ufoz.ukrmed.info/articles.php?lng=ua&pg=19&st=1>